

**موافقتنامه
تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری
بین ژاپن و جمهوری اسلامی ایران**

مقدمه

"ژاپن و جمهوری اسلامی ایران که از این پس
"طرفهای متعاهد" نامیده می‌شوند،

با علاقمندی به تحکیم همکاریهای اقتصادی در
جهت تامین منافع طرفهای متعاهد؛

با هدف بکار گیری منابع اقتصادی و امکانات
بالقوه خود در امر سرمایه گذاری و نیز ایجاد و حفظ
شرایط مساعد برای سرمایه گذاری سرمایه گذاران طرفهای
متعاهد در قلمرو یکدیگر؛ و

با تایید لزوم تشویق و حمایت از سرمایه
گذاریهای سرمایه گذاران طرفهای متعاهد در قلمرو
یکدیگر؛

به شرح زیر توافق نموده اند:

**ماده ۱
تعاریف**

از نظر این موافقتنامه معانی اصطلاحات بکار
رفته به شرح زیر خواهد بود:

1. اصطلاح "سرمایه‌گذاری" به معنی هر نوع دارایی
از جمله موارد زیر است که بطور مستقیم یا غیر مستقیم
توسط سرمایه گذار یک طرف متعاهد در قلمرو طرف متعاهد
دیگر طبق قوانین و مقررات طرف متعاهد اخیر بکار
گرفته شود:

الف) شرکت و شعبه ای از یک شرکت؛

ب) سهام، سهم الشرکه یا دیگر اقسام مشارکت سهمی در شرکت؛

پ) اوراق بهادر، اوراق قرضه، وامها و سایر اقسام بدهیها؛

ت) قراردادهای بیع سلف، حق خرید و قراردادهای تبعی مربوط به اموال؛

ث) حقوق ناشی از قراردادها از جمله قراردادهای آماده بهره برداری، ساخت، مدیریت، تولید یا قراردادهای مربوط به سهم درآمدی؛

ج) ادعا نسبت به پول یا هر فعالیتی که به موجب قرارداد دارای ارزش مالی باشد؛

چ) حقوق مالکیت فکری، از جمله حق التالیف و حقوق مرتبط، حق اختراع و حقوق مربوط به حق اختراع با مدت محدود، علائم تجاری، طرحها و نمونه های صنعتی، طرحهای مربوط به مدارهای یکپارچه، انواع گیاهان جدید، اسامی تجاری، علائم مربوط به منابع یا علائم جغرافیایی و اطلاعات افشاء نشده؛

ح) حقوق اعطاء شده به موجب قوانین و مقررات یا قراردادهایی نظیر امتیازات، مجوزها، اختیارات و پروانه ها از جمله موارد مربوط به اکتشاف و بهره برداری از منابع طبیعی؛ و

خ) سایر اموال عینی و دینی، منقول و غیرمنقول، و هرگونه حقوق مالکیت مربوط نظیر اجاره، رهن، حق حبس و وثیقه.

اصطلاح "سرمایه گذاری" همچنین به معنی وجودی است که از سرمایه گذاری حاصل شده باشد، به ویژه سود حاصل از سرمایه گذاری، عایدات سرمایه ای، سود سهام، حق الامتیاز و کارمزد . تغییر در شکل دارایی های سرمایه گذاری شده بر ماهیت آن ها به عنوان سرمایه گذاری تاثیر نمی گذارد.

2. اصطلاح "سرمایه گذار یک طرف متعاهد" به معنی شخص یا شرکت یک طرف متعاهد به شرح زیر می‌باشد که در قلمرو طرف متعاهد دیگر اقدام به سرمایه‌گذاری می‌نماید:

(الف) شخص حقیقی که به موجب قوانین و مقررات طرف متعاهد نخست تبعه آن تلقی شود؛ یا

(ب) شرکتی که به موجب قوانین و مقررات طرف متعاهد نخست تأسیس و مقر آن یا فعالیتهاي اقتصادي حقیقی آن در قلمرو آن طرف متعاهد می‌باشد.

3. اصطلاح "شرکت" به معنی هر شخص حقوقی یا دیگر اشخاص است که به موجب قوانین و مقررات حاکم به نحو مقتضی تأسیس یا تشکیل شده، خواه سودآور باشد یا نباشد، از جمله هر بنگاه، صندوقهای سرمایه گذاری، شرکت، مالکیتهاي انحصاری، شرکتهای مشترک، انجمن، سازمان یا موسسه.

4. اصطلاح "فعالیتهاي سرمایه گذاري" به معنی عملیات، مدیریت، حفظ، استفاده، بهره مندی و فروش یا سایر اقسام و اگذاری خواهد بود.

5. اصطلاح "ارزی که آزادانه قابل استفاده باشد" به معنی هر نوع ارزی است که به موجب تعریف مواد اساسنامه صندوق بین‌المللی پول آزادانه قابل استفاده باشد.

6. اصطلاح "قلمرو" به معنی مناطق تحت حاکمیت هریک از طرفهای متعاهد حسب مورد از جمله دریایی سرزمینی، و منطقه انحصاری اقتصادی و فلات قاره می‌باشد که هریک از طرفهای متعاهد در آن برآساس حقوق بین‌الملل اعمال حقوق حاکمه یا صلاحیت می‌نماید.

ماده ۲

تشویق سرمایه گذاری

۱. هر یک از طرفهای متعاهد سرمایه‌گذاران خود را جهت سرمایه گذاری در قلمرو طرف متعاهد دیگر تشویق خواهد کرد.

۲. هر یک از طرفهای متعاهد به موجب قوانین و مقررات خود زمینه‌های مناسب را جهت جذب سرمایه‌گذاریها سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر در قلمرو خود فراهم خواهد کرد.

ماده ۳

پذیرش سرمایه گذاری

۱. هر یک از طرفهای متعاهد، با رعایت حق خود برای اعمال اختیارات براساس قوانین و مقررات حاکم خود از جمله قوانین مربوط به مالکیت و کنترل خارجی نسبت به پذیرش سرمایه گذاریها سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر اقدام خواهد کرد.

۲. این موافقتنامه نسبت به سرمایه گذاریهایی که توسط مرجع صلاحیتدار طرف متعاهد میزبان به تصویب رسیده باشد، چنانچه تصویب مزبور با الزام قوانین و مقررات آن باشد، اعمال خواهد شد. مرجع صلاحیتدار در جمهوری اسلامی ایران، سازمان سرمایه‌گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران یا هر مرجع دیگری است که جایگرین آن شود.

ماده ۴ حمایت از سرمایه‌گذاری

۱. هر یک از طرفهای متعاهد نسبت به سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر و سرمایه‌گذاری‌های آن‌ها در قلمرو خود رفتاری را اعمال خواهد نمود که نسبت به سرمایه‌گذاران خود و سرمایه‌گذاری‌های آن‌ها یا سرمایه‌گذاران هر طرف غیرمتعاهد و سرمایه‌گذاریهای آنها در رابطه با فعالیتهای سرمایه‌گذاری، در شرایط مشابه، هر کدام که برای سرمایه‌گذار مساعد‌تر باشد، اعمال می‌نماید.

۲. اگر یک طرف متعاهد به موجب هر موافقتنامه راجع به تاسیس منطقه آزاد تجاری، اتحادیه گمرکی، بازار مشترک یا سازمان منطقه‌ای مشابه یا کنوانسیون راجع به اجتناب از اخذ مالیات مضاعف، مزایا یا حقوق خاصی را به سرمایه‌گذاران هر طرف غیرمتعاهد اعطای کرده یا در آینده اعطای کند، ملزم به اعطای مزایا یا حقوق مذبور به سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر نخواهد بود.

۳. بند ۱ مانع از آن نخواهد بود که هریک از طرفهای متعاهد رفتاری متمایز طبق قوانین و مقررات خود در رابطه با مالیات‌ها اعمال نماید.

ماده ۵ رفتار عمومی

سرمایه‌گذاریهای سرمایه‌گذاران یک طرف متعاهد در هر زمان در قلمرو طرف متعاهد دیگر از رفتار عادلانه و منصفانه و حمایت و امنیت کامل برخوردار خواهد بود. مفاهیم "رفتار عادلانه و منصفانه" و "حمایت و امنیت کامل" مستلزم رفتاری اضافه بر رفتار به موجب معیار حداقل سطح رفتار در حقوق بین الملل عرفی برای بیگانگان یا بیش از دامنه این رفتار نخواهد بود.

ماده 6 رعايت تعهدات

هر يك از طرفهای متعاهد هر تعهدی را که در ارتباط با سرمایه‌گذاریهای سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر تقبل نموده است، رعایت خواهد نمود.

ماده 7 الزمات اجرایی

يک طرف متعاهد در قلمرو خود در ارتباط با فعالیتهاي سرمایه گذاري، هرگونه اقدام غيرتبعیض آميز را در خصوص سرمایه گذاريهاي سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر در رابطه با الزامات صادراتي، الزامات مربوط به تراز واردات و صادرات يا محدوديتهاي صادراتي وضع نخواهد نمود.

ماده 8 مصادره و جبران خسارت

1. سرمایه‌گذاری‌های سرمایه‌گذاران هر طرف متعاهد توسط طرف متعاهد دیگر مصادره یا ملي نخواهد شد یا تحت تدبیر مشابه با مصادره یا ملي شدن (که از این پس "مصادره" نامیده می‌شود) قرار نخواهد گرفت، مگر آنکه مصادره برای اهداف عمومی به موجب فرایند قانونی، به روش غيرتبعیض آميز و در مقابل پرداخت موثر، فوري و مناسب غرامت انجام پذيرد.

2. ميزان جبران خسارت باید معادل ارزش عادلانه بازار در رابطه با سرمایه گذاري بلافاصله قبل از آن باشد که مصادره انجام یا اعلام شود یا به آگاهی عمومي برسد، هر کدام زودتر بوقوع بپيوندد.

3. جبران خسارت به ارز قابل تبدیل به ارزی که آزادانه قابل استفاده باشد به نرخ تسعیر بازار حاکم در تاريخ پرداخت واقعی محاسبه خواهد شد.

.4 جبران خسارت بدون تاخیر غیرموجه خواهد بود. در صورت تاخیر غیر موجه، هزینه‌های مالی مرتبط با پرداخت معوقه باید توسط طرف متعاده مصادره کننده از تاریخ مصادره تا تاریخ پرداخت واقعی پرداخته شود. هزینه‌های مالی مزبور مرتبط با پرداخت معوقه باید به ارزی که قابل تبدیل به ارزی که آزادانه قابل استفاده باشد به نرخ تسعیر بازار حاکم محاسبه گردد.

.5 جبران خسارت و هزینه‌های مالی مرتبط با پرداخت معوقه باید بطور موثر محقق و آزادانه قابل انتقال باشد.

.6 سرمایه گذار مؤثر از مصادره حق خواهد داشت، به موجب قانون طرف متعاهدي که اقدام به مصادره می کند، خواستار اعاده دادرسی فوري دعوي خود از جمله ارزیابی سرمایه گذاري خود و پرداخت جبران خسارت طبق اصول مندرج در این ماده توسط مرجع قضایی یا هر دیوان اداری یا نهاد آن طرف متعاده شود.

.7 از نظر این ماده، اصطلاح "هزینه‌های مالی مرتبط با پرداخت معوقه" به معنی مقدار پول اضافی است که بر اساس رویه بانکی بین المللی بعلت پرداختهای معوقه حاصل می‌گردد.

ماده ۹ زیانها یا خسارت‌ها

.1 سرمایه‌گذاران هر یک از طرفهای متعاده که سرمایه گذاری‌ای آنها به علت هر نوع مخاصمات مسلحانه، انقلاب، شورش، آشوبهای داخلی، یا دیگر حالتهای مشابه اضطرار در قلمرو طرف متعاده دیگر دچار زیان یا خسارت شود، در خصوص اعاده مال، پرداخت غرامت، جبران خسارت یا دیگر ترتیبات حل و فصل اختلاف، از رفتاری برخوردار خواهند شد که از رفتار اعمال شده نسبت به سرمایه‌گذاران خود یا سرمایه گذاران هر طرف غیرمتعاده، هر کدام که برای سرمایه گذاران طرف متعاده نخست مساعدتر باشد، نامساعدتر نباشد.

2. هر پرداخت ناشی از سازوکار حل و فصل اختلاف موضوع بند 1 باید بطور موثر محقق و آزادانه قابل انتقال و آزادانه به ارزی که قابل تبدیل به نرخ مبادلات تسعیر بازار حاکم به ارزهایی که آزادانه قابل استفاده باشد، انجام شود.

ماده 10 جانشینی

اگر یک طرف متعاهد یا مؤسسه تعیین شده توسط آن بلحاظ پرداختی که به موجب یک قرارداد بیمه یا تضمین جانشین سرمایه گذار شود:

(الف) جانشینی مذبور توسط طرف متعاهد دیگر معتبر شناخته خواهد شد؛ و

(ب) طرف متعاهد اخیرالذکر یا مؤسسه تعیین شده توسط آن مستحق اعمال حقوقی در ارتباط با سرمایه گذاری سرمایه گذار که سرمایه گذار اولیه استحقاق آن را داشته است، خواهد بود.

ماده 11 انتقال

1. هر یک از طرفهای متعاهد اجازه خواهد داد که انتقالات مربوط به سرمایه گذاریهای موضوع این موافقتنامه به داخل و خارج از قلمرو خود آزادانه و بدون تاخیر انجام پذیرد. این انتقالات به ویژه، اما نه منحصرآ شامل موارد زیر است:

(الف) سرمایه اولیه و وجهه اضافی برای حفظ، یا افزایش سرمایه گذاری؛

(ب) سود حاصل از سرمایه گذاری، عایدات سرمایه ای، سود سهام، حق الامتیاز و کارمزد یا سایر درآمدهای جاری حاصل از سرمایه گذاری؛

(پ) پرداخت های ناشی از یک قرارداد از جمله بازپرداخت وام، مرتبط با سرمایه گذاری؛

ت) درآمد حاصل از فروش یا تصفیه تمام یا قسمتی از سرمایه‌گذاری؛

ث) درآمدها و حق الزحمه‌های کارکنان خارجی که در ارتباط با سرمایه‌گذاری در قلمرو طرف متعاهد نخست اشتغال دارند؛

ج) پرداختهای انجام شده به موجب مواد ۸، ۹ و ۱۰؛ و

چ) پرداختهای ناشی از یک اختلاف.

۲. هر یک از طرفهای متعاهد همچنین اطمینان خواهد داد که این انتقالات بدون تاخیر به ارزی‌های که آزادانه قابل استفاده باشد به نرخ تعییر بازار حاکم در تاریخ انتقال انجام پذیرد.

۳. صرفنظر از بندهای ۱ و ۲ یک طرف متعاهد می‌تواند از طریق اعمال عادلانه قوانین و مقررات خود، به روش غیر تبعیض آمیز و با حسن نیت در موارد زیر از انتقال جلوگیری یا آن را به تاخیر اندازد:

الف) ورشکستگی، عسر و حرج یا حمایت از حقوق بستانکاران؛

ب) صدور، مبادله یا معامله اوراق بهادر، قراردادهای بیع سلف، حق خرید یا قراردادهای تبعی مربوط به اموال؛

پ) تخلفات جزایی یا کیفری؛

ت) تهیه گزارش مالی یا ثبت اسناد انتقالات ارزی یا سایر ابزارهای پولی هرگاه برای کمک به مراجع سیاستگذاری مالی یا مجری قانون ضروری باشد؛ یا

ث) اطمینان از اجرای آراء، قرارها یا احکام در رسیدگیهای قضایی.

ماده 12 منع برخورداری از منافع

یک طرف متعاهد می تواند مانع برخورداری سرمایه‌گذار طرف متعاهد دیگر که شرکت است و سرمایه‌گذاری آن از منافع این موافقتنامه در مواردی شود که طرف متعاهد نخست موارد زیر را احراز نماید:

(الف) شرکت، در مالکیت یا کنترل سرمایه گذار طرف غیرمتعاهدی است که با طرف متعاهد منع کننده روابط سیاسی ندارد؛ یا

(ب) شرکت، در مالکیت یا کنترل سرمایه گذار طرف غیرمتعاهد یا طرف متعاهد منع کننده است و دارای فعالیتهای عمدۀ تجاري در قلمرو طرف متعاهد دیگر نمی‌باشد.

ماده 13 استثنایات عمومی و امنیتی

1. با رعایت این الزام که اقدامات زیر توسط یک طرف متعاهد به نحوی اعمال نشوند که موجب تبعیض خودسرانه یا غیرموجه یا محدودیت غیرمستقیم نسبت به سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر و سرمایه‌گذاریها آنها در قلمرو یک طرف متعاهد نخست شود، هیچ یک از مفاد این موافقتنامه نباید گونه‌ای تعبیرشود که موجب جلوگیری از انجام یا اتخاذ اقدامات زیر توسط یک طرف متعاهد شود:

(الف) ضروري برای حمایت از حیات یا سلامت انسان، حیوان یا گیاه؛

(ب) ضروري برای حمایت از اخلاق عمومی یا حفظ نظم عمومی، مشروط به اینکه استثنایات مربوط به نظم عمومی وقتی می تواند مورد استناد واقع شود که خطری واقعی و به اندازه کافی جدی متوجه یکی از منافع حیاتی جامعه باشد؛

پ) ضروری برای تضمین رعایت قوانین یا مقرراتی که با مفاد این موافقتنامه از جمله در رابطه با موارد زیر، ناسازگار نیستند:

1 جلوگیری از اعمال فریبکارانه و متقلبانه یا پرداختن به آثار قصور در مورد یک قرارداد؛

2 حمایت از حریم خصوصی افراد درخصوص پردازش و انتشار داده های شخصی و حمایت از محترمانه بودن سوابق و حسابهای شخصی؛
یا

3 ایمنی؛ یا

ت) وضع شده برای حمایت از گنجینه های ملی که دارای ارزش هنری، تاریخی یا باستانی می باشد.

.2 هیچ یک از مفاد این موافقتنامه نباید بنحوی تفسیر شود که مانع یک طرف متعاهد از انجام یا اتخاذ اقدامات زیر شود:

الف) اقدامات زیرکه برای حمایت از منافع مهم امنیتی خود ضروری می داند:

1 اتخاذ شده در زمان جنگ، مخاصمات مسلحانه، یا دیگر حالتهای اضطراری در آن طرف متعاهد یا در روابط بین الملل؛ یا

2 مربوط به اجرای سیاستهای داخلی یا موافقتنامه های بین المللی در ارتباط با عدم گسترش تسلیحات؛ یا

ب) اقداماتی براساس تعهدات خود به موجب منشور سازمان ملل متحد به منظور حفظ صلح و امنیت بین المللی.

14 ماده حقوق مالکیت فکری

1. طرفهای متعاهد حمایت کافی و موثر را در ارتباط با حقوق مالکیت فکری اعطاء و تضمین خواهند نمود و کارائی و شفافیت را در نظام حمایت از مالکیت فکری تشویق خواهند کرد. بدین منظور، طرفهای متعاهد باید در اسرع وقت بنا به درخواست هر یک از طرفهای متعاهد با یکدیگر مشورت نمایند. هر یک از طرفهای متعاهد، با اتکاء به نتایج حاصل از مشورت، طبق قوانین و مقررات خود اقدامات مناسب را جهت برطرف نمودن عواملی که دارای اثرات نامطلوب برای سرمایه گذاریهای سرمایه‌گذاران طرف متعاهد دیگر می‌باشد، انجام خواهد داد.

2. هیچ یک از مفاد این موافقتنامه نباید بر حقوق و تعهدات طرفهای متعاهد به موجب موافقتنامه های چندجانبه حمایت از حقوق مالکیت فکری که طرفهای متعاهد عضو آن هستند، تاثیرگذارد.

3. هیچ یک از مفاد این موافقتنامه نباید به نحوی تفسیر شود که هر یک از طرفهای متعاهد را ملزم به تعمیم رفتار با سرمایه گذاران طرف دیگر و سرمایه گذاریهای آنها نماید که به موجب موافقتنامه های چند جانبه حمایت از حقوق مالکیت فکری که طرف متعاهد نخست عضو آن می‌باشد، نسبت به سرمایه گذاران طرف غیر متعاهد و سرمایه گذاریهای آنها اعمال می‌نماید.

15 ماده مالیات

هیچ یک از مفاد این موافقتنامه نباید بر حقوق و تعهدات هریک از طرفهای متعاهد به موجب هر نوع کنوانسیون اجتناب از اخذ مالیات مضاعف تاثیرگذارد. در صورت عدم مطابقت این موافقتنامه و هر یک از کنوانسیون‌های مذبور، آن کنوانسیون تا حدی که مطابقت وجود ندارد، حاکم خواهد بود.

ماده 16 اقدامات حفاظتی موقتی

1. یک طرف متعاهد می تواند اقدامات محدود کننده را در رابطه با مبادلات سرمایه ای فرامرzi و نیز پرداختها یا انتقالات از جمله انتقالات موضوع ماده 11 در خصوص مبادلات مربوط به سرمایه گذاری در هر یک از موارد زیر اتخاذ یا حفظ نمایند:

(الف) در صورت مشکلات جدی در رابطه با تراز پرداخت و مالی خارجی یا تهدیدی مربوط به آن؛
یا

(ب) در موارد استثنائی که جابجائی سرمایه، مشکلات جدی را برای مدیریت اقتصاد کلان، به ویژه سیاستهای پولی و نرخ ارز ایجاد یا تهدید به ایجاد می نماید.

2. اقدامات محدود کننده موضوع بند 1 باید:

(الف) به نحوی اعمال شود که رفتار با طرف متعاهد دیگر نامساعدتر از رفتار اعمال شده با هر طرف غیر متعاهد نباشد؛

(ب) مطابق اساسنامه صندوق بین المللی پول باشد؛

(پ) فراتر از اقدامات ضروري جهت غلبه بر شرایط تعیین شده در بند 1 نباشد؛

(ت) موقتی باشد و به تدریج با بهبود شرایط مشخص شده در بند 1 پایان پذیرد؛

(ث) فوری به آگاهی طرف متعاهد دیگر رسانده شود؛ و

(ج) از زیانهای غیرضروري به منافع تجاري، اقتصادي و مالي طرف متعاهد دیگر اجتناب شود.

ماده 17 اقدامات احتیاطی

1. صرفنظر از سایر مفاد این موافقتنامه، یک طرف متعاهد مانع انجام اقدامات احتیاطی برای تضمین و حفظ ثبات نظام مالی خود نخواهد شد.

2. زمانی که اقدامات انجام شده توسط یک طرف متعاهد طبق بند 1 مطابق این موافقتنامه نباشد، به عنوان وسیله ای برای اجتناب از تعهدات طرف متعاهد به موجب این موافقتنامه استفاده نخواهد شد.

ماده 18 حل و فصل اختلافات میان سرمایه‌گذار یک طرف متعاهد و طرف متعاهد دیگر

1. چنانچه هر اختلافی میان سرمایه‌گذار یک طرف متعاهد و طرف متعاهد دیگر ناشی از نقض تعهدی به موجب این موافقتنامه بروز کند، موضوع باید بصورت کتبی توسط سرمایه‌گذار یک طرف متعاهد به طرف متعاهد دیگر اعلام شود، و سرمایه‌گذار یک طرف متعاهد و طرف متعاهد دیگر تلاش خواهند نمود اختلاف را بصورت دوستانه حل و فصل کنند.

2. چنانچه این اختلاف ظرف مدت شش ماه از تاریخی که در آن بصورت مکتوب توسط سرمایه‌گذار یک طرف متعاهد به طرف متعاهد دیگر اطلاع داده شده است، حل و فصل نشده باشد، با درخواست کتبی و با انتخاب سرمایه‌گذار یک طرف متعاهد برای حل و فصل به مراجع زیر ارجاع خواهد شد:

(الف) دادگاه صلاحیتدار طرف متعاهد دیگر که در قلمرو آن سرمایه گذاری انجام شده است؛

(ب) دیوان داوری موردي، مگر آنکه طرفهای اختلاف بنحو دیگری توافق نموده باشند، به موجب قواعد داوری کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحده (آنسیترال) تأسیس می شود؛ یا

پ) دیوان داوری تاسیس شده به موجب کنوانسیون حل و فصل اختلافات سرمایه‌گذاری بین دولتها و اتباع دولتهای دیگر (کنوانسیون ایکسید)، در صورتی که دو طرف متعاهد عضو کنوانسیون باشند.

برای اطمینان بیشتر، اختلاف می‌تواند به دادگاه صلاحیتدار موضوع جزء (الف) قبل از انقضای آن دوره 6 ماهه ارجاع شود.

3. اختلافی که ابتدا در دادگاههای صلاحیتدار طرف متعاهد سرمایه پذیر اقامه شود، تا زمانی که در دست رسیدگی است جز با توافق طرفهای اختلاف نمی‌تواند به داوری ارجاع شود، و در صورتی که منتهی به صدور حکم قطعی شود قابل ارجاع به داوری نخواهد بود.

4. دیوان داوری موردي تعیین شده در جزء (ب) بند 2 این ماده بشرح زیر تشکیل خواهد شد:

(الف) هر طرف اختلاف یک داور را انتخاب و دو داوری که بدین نحوه انتخاب شده‌اند با توافق متقابل، داور سوم که باید تبعه کشور ثالث باشد و بعنوان رئیس دیوان داوری منصوب خواهد شد را تعیین خواهند کرد. همه داوران باید ظرف مدت 3 ماه از تاریخ دریافت درخواست داوری طبق بند 2 تعیین شوند.

(ب) چنانچه انتصابات لازم داوران در مدت مقرر تعیین شده در جزء (الف) انجام نشده باشد، هر طرف، در صورت فقدان هر توافق دیگر، می‌تواند از دبیر کل دیوان دائمی داوری در لاهه برای انتصابات لازم دعوت بعمل آورد.

5. رای داوری برای طرفهای اختلاف قطعی و لازم الاتباع خواهد بود. رای داوری باید طبق این موافقتنامه و اصول حاکم حقوقی بین الملل صادر گردد. رای دیوان داوری با اکثریت آراء اتخاذ خواهد شد.

6. بدین‌وسیله هر یک از طرفهای متعاهد به ارجاع دعوی به داوری به موجب این ماده رضایت می‌دهد.

19 ماده حل و فصل اختلافات بین طرفهای متعاهد

1. کلیه اختلافات ایجاد شده بین طرفهای متعاهد در خصوص تفسیر یا اجرای این موافقتنامه، حتی الامکان، ابتدا بطور دوستانه و از طریق مشورت حل و فصل خواهد شد. در صورت فقدان توافق، یک طرف متعاهد می تواند، ضمن ارسال اطلاعیه کتبی به طرف متعاهد دیگر، موضوع را به یک دیوان داوری سه نفره متشکل از دو داور منتخب طرفهای متعاهد و یک رئیس می باشد، ارجاع نماید.
2. چنانچه اختلاف به یک دیوان داوری ارجاع شود، هریک از طرفهای متعاهد یک داور را ظرف مدت شصت روز از تاریخ دریافت اطلاعیه انتخاب خواهد نمود و داوران منتخب طرفهای متعاهد ظرف مدت شصت روز از تاریخ انتصاب اخیر الذکر رئیس را انتخاب خواهند نمود. چنانچه هریک از طرفهای متعاهد داور خود را تعیین نکند یا داوران منتخب ظرف مدت مذکور در مورد انتخاب رئیس به توافق نرسند، هریک از طرفهای متعاهد می تواند از دبیر کل دیوان دائمی داوری بخواهد که حسب مورد داور طرف ممتنع یا رئیس را تعیین نماید. رئیس باید در هر صورت تابعیت کشوری را دارا باشد که در زمان انتخاب با طرفهای متعاهد روابط سیاسی دارد.
3. در مواردی که رئیس باید توسط دبیر کل دیوان دائمی داوری تعیین شود چنانچه دبیر کل دیوان دائمی داوری از انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاهد باشد، انتصاب توسط معاون دبیر کل دیوان دائمی داوری انجام خواهد شد و چنانچه معاون دبیر کل دیوان دائمی داوری نیز از انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاهد باشد این انتصاب توسط عضو ارشد دیوان مذکور که تابعیت هیچ یک از طرفهای متعاهد را نداشته باشد انجام خواهد شد.
4. دیوان داوری با رعایت سایر مقرراتی که طرفهای متعاهد توافق نموده اند آئین رسیدگی و محل داوری را تعیین خواهد نمود.

5. رای داوری برای طرفهای متعاهد قطعی و لازم التباع خواهد بود. رای داوری باید طبق این موافقتنامه و اصول حاکم حقوق بین الملل صادر گردد. رای دیوان داوری با اکثریت آراء اتخاذ خواهد شد.

6. هر یک از طرفهای متعاهد باید هزینه‌های داور منتخب خود و هزینه‌های نمایندگی خود را در رسیدگی داوری بپردازد. هزینه‌های رئیس دیوan داوری در ارتباط با انجام وظایف او و هزینه‌های باقیمانده دیوان داوری باید به طور مساوی توسط طرفهای متعاهد تقبل شود.

20 ماده کارگروه مشترک سرمایه گذاری

1. طرفهای متعاهد کارگروه مشترک سرمایه گذاری (که از این پس "کارگروه" نامیده می‌شود) را با هدف تحقق مفاد این موافقتنامه تاسیس خواهند نمود. وظائف کارگروه به شرح زیر خواهد بود:

(الف) تبادل اطلاعات درخصوص موضوعات مرتبط با سرمایه گذاری و بحث و بررسی آنها در حیطه شمول این موافقتنامه که به بهبود محیط سرمایه گذاری مربوط می‌شود؛ و

(ب) بحث و بررسی سایر موضوعات مرتبط با سرمایه گذاری در ارتباط با این موافقتنامه.

2. کارگروه می‌تواند، در صورت نیاز، توصیه‌های مناسب را به اتفاق آراء به طرفهای متعاهد به منظور کارکرد موثرتر یا تحقق اهداف این موافقتنامه ارائه نماید.

3. کارگروه از نمایندگان طرفهای متعاهد تشکیل خواهد شد. کارگروه می‌تواند، بر اساس توافق متقابل طرفهای متعاهد، از نمایندگان نهادهای مرتبط، به غیر از دولتهای طرفهای متعاهد که دارای تخصص لازم مرتبط با موضوعات مورد بحث می‌باشند، دعوت بعمل آورد و جلسات مشترک را با بخش‌های خصوصی برگزار نماید.

4. کارگروه، آئین کار خود را برای انجام وظائف خود تعیین خواهد نمود.
5. کارگروه می تواند کارگروه های فرعی را تشکیل دهد و وظایف خاصی را به کارگروه های فرعی مزبور و اگذار نماید.
6. کارگروه بنا به درخواست هریک از طرفهای متعاهد برگزار خواهد شد.

ماده 21 مفاد نهایی

1. طرفهای متعاهد یکدیگر را از طریق مجازی دیپلماتیک از انجام تشریفات داخلی خود برای لازم الاجرا شدن این موافقتنامه مطلع خواهد نمود.
2. این موافقتنامه در سی امین روز پس از تاریخ دریافت اطلاعیه مoxyن لازم الاجرا خواهد شد و برای مدت 10 سال معتبر خواهد ماند. این موافقتنامه پس از دوره 10 سال اولیه همچنان معتبر خواهد ماند، مگر آنکه یکی از طرفهای متعاهد فسخ آن را بطور کتبی به اطلاع طرف متعاهد دیگر برساند. در این صورت، موافقتنامه شش ماه پس از دریافت اعلامیه مزبور فسخ شده تلقی می گردد.
3. پس از فسخ این موافقتنامه، مفاد آن در مورد سرمایه گذاریهای صورت پذیرفته قبل از تاریخ فسخ این موافقتنامه برای یک دوره اضافی ۵ ساله مجری خواهد بود.
4. این موافقتنامه با رعایت مفاد بند 2 ماده 3 درخصوص تمامی سرمایه گذاریهای سرمایه گذاران هر یک از طرفهای متعاهد که در قلمرو طرف متعاهد دیگر بر اساس قوانین و مقررات طرف متعاهد دیگر قبل از لازم الاجرا شدن این موافقتنامه انجام شده باشد نیز اعمال خواهد شد.

۵. این موافقتنامه در مورد دعاوی ناشی از رویدادهایی که قبل از لازم الاجراء شدن آن رخ داده‌اند، اعمال نخواهد شد.

در تأیید مراتب فوق امضاء کنندگان زیرکه از سوی دولتهاي مربوط خود بدین منظور به طور مقتضي مجاز مي باشند اين موافقتنامه را امضاء نموده اند.

این موافقتنامه در توکیو در تاریخ 5 ماه دوم سال 28 هئی سئی برابر با 16 بهمن ماه 1394 هجری شمسی و برابر با 5 فوریه 2016 میلادی در دو نسخه به زبانهای ژاپنی، فارسی و انگلیسی تنظیم شده و هر سه متن متنون از اعتبار یکسان برخوردار می باشند. در صورت اختلاف در تفسیر متن انگلیسی حاکم خواهد بود.

از طرف ژاپن از طرف جمهوری اسلامی ایران

علی طیب نیا

岸田 文雄